

Antwoord op vragen van het lid Sterk (CDA) over inburgeringscursussen (2020300270)

1

Dit percentage is aangehaald door wethouder Spigt van de gemeente Dordrecht. In het programma Twee Vandaag op 18 september 2002 geeft hij aan dat in de gemeente Dordrecht 20% van de nieuwkomers voldoende niveau NT2 behaalt en 80% niet. Landelijk gelden andere cijfers: In de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) worden twee streefniveaus benoemd waaraan nieuwkomers getoetst dienen te worden. Het laagste niveau (NT2-niveau 2) geeft aan dat mensen sociaal redzaam zijn. Het hoogste niveau (NT2-niveau 3) geeft toegang tot vervolgonderwijs en/of doorgeleiding naar werk. Toetsing van de beheersing van het Nederlands vindt plaats op vier vaardigheden: spreken, luisteren, lezen en schrijven. Uit de gegevens van de Evaluatie WIN (maart 2002) blijkt dat er per vaardigheid grote verschillen zijn in het behaalde niveau. Zo haalt 37,3% van de nieuwkomers niveau 2 of meer op de vaardigheid spreken, 48,7% op de vaardigheid luisteren, 43,8% op de vaardigheid lezen en tenslotte 36,7% op de vaardigheid schrijven. Voor niveau 3 en hoger zijn deze percentages 13,4 (lezen), 13,6 (luisteren), 8,3 (spreken) en 9,4 (schrijven). Dit betekent dat ruim 40% van de nieuwkomers voldoende sociaal redzaam is na afloop van het inburgeringsprogramma (niveau 2 of hoger) en dat rond de 10% van de nieuwkomers kan worden doorgeleid naar werk of vervolgonderwijs (niveau 3 of hoger).

2

De WIN stelt het aantal uren van het educatieve programma vast op een gemiddelde omvang van 600 uur. Het aantal uren dat het educatieve programma van een individuele nieuwkomer bevat, kan uiteenlopen, afhankelijk van vooropleiding, leerervaringen en persoonlijke omstandigheden van de nieuwkomer. Om 600 uren in 1 jaar te kunnen volgen, moet er tenminste 15 uur per week onderwijs worden gegeven. Er wordt dan gesproken van een intensieve cursus. In de evaluatie van de WIN geven de ROC's aan dat de beoogde niveaus door de meeste nieuwkomers niet in 600 uur te halen zijn door gebrek aan vooropleiding of door lage opleiding. In het kader van de WIN worden nieuwkomers na het afleggen van een toets zonodig doorgeleid naar vervolgeducatie, mits gemeenten daarvoor educatiemiddelen aanwenden.

3

In de regelgeving zijn twee instrumenten opgenomen om inburgeraars «bij de les te houden»: trajectbegeleiding en sancties. In de eerste plaats wordt het inburgeringsprogramma afgestemd op de individuele capaciteiten en mogelijkheden van de nieuwkomer, in overleg met de nieuwkomer zelf. Tijdens het volgen van het programma wordt de nieuwkomer bijgestaan door een trajectbegeleider, die hem begeleidt en zonodig motiveert. Ook kan de trajectbegeleider voorkomende problemen proberen op te lossen of zo nodig zorg dragen voor doorverwijzing. In de tweede plaats biedt de Wet Inburgering Nieuwkomers gemeenten de mogelijkheid om sancties toe te passen in het geval de nieuwkomer zijn verplichtingen niet of onvoldoende nakomt. Het college van Burgemeester en Wethouders kan dan aan de nieuwkomer bij beschikking een bestuurlijke boete opleggen, of, in het geval het een uitkeringsgerechtigde betreft, de nieuwkomer korten op zijn uitkering. Dit is zo vastgelegd in de WIN en verder uitgewerkt in het Boetebesluit inburgering nieuwkomers. De bedoeling van de WIN is maatwerk te leveren. Dit is tot nu toe niet tot zijn recht gekomen in de uitvoering. Daarom heeft de Taskforce Inburgering met de BVE-raad en de VNG een convenant gesloten waarin tien concrete actiepunten zijn vastgelegd die leiden tot minder verzuim en uitval. Gemeenten en ROC's zullen samen uitvoering moeten gaan geven aan deze actiepunten. Als voorbeeld kan genoemd worden het maken van lokale afspraken over definities en redenen voor verzuim en uitval zoals nu al in Enschede gebeurt. En verder verbetering van het aanbod door meer maatwerk te leveren, zoals Den Haag op dit moment realiseert voor zwangere vrouwen, voor hoogopgeleide nieuwkomers en voor Antillianen.

4

Kwaliteitsniveau wordt mede bepaald door de mate waarin maatwerk wordt geleverd en het onderwijs flexibel wordt georganiseerd. Wat betreft de organisatie kan gedacht worden aan het aantal instroommomenten, de openingstijden en het doorcontracteren naar instellingen waarvan het aanbod beter aansluit op de wensen van de nieuwkomer. Er zijn mogelijkheden voor docentonafhankelijk onderwijs, modulair onderwijs en taalstages. Daarnaast ontstaan steeds meer combinaties van trajecten NT2 en beroepsonderwijs. Overigens zijn er geen aanwijzingen vanuit de inspectie onderwijs dat de kwaliteit van het educatieve programma van de inburgering onvoldoende zou zijn. Afschaffen van de gedwongen winkelnering is één van de aanbevelingen uit het Interdepartementaal Beleids Onderzoek (IBO). Het overnemen van die aanbeveling kan leiden tot meer aanbieders in het veld. Concurrentie in de markt kan kwaliteitsverbetering tot gevolg hebben.

5

Inburgering, al dan niet verplicht, is één van de speerpunten van dit kabinet. Het kabinet neemt de

geschetste problemen serieus en zet in op verbetering. In de kabinetsreactie op de evaluatie WIN en het IBO inburgering wordt hierop nader ingegaan.

6

De kabinetsreactie op de evaluatie WIN en het IBO Inburgering zal worden gecombineerd. Dit jaar zal de kabinetsreactie evaluatie naar de Tweede Kamer worden gezonden. Overigens maakt een aantal aanbevelingen uit het IBO al deel uit van het Strategisch Akkoord.